

Medyczne Laboratorium Diagnostyczne Zakładu Biologicznych Szkodliwości Zdrowotnych i Parazytologii	Instrukcja techniczna	IT/01/LZBSzZiP
	Pobieranie oraz przygotowanie materiału do badań	Data wydania: 2015-08-12 Strona 1 / 3

1. Wstęp:

Celem instrukcji jest prawidłowe postępowanie podczas pobrania i przygotowania materiału do badań laboratoryjnych wykonywanych w Medycznym Laboratorium Diagnostycznym Zakładu Biologicznych Szkodliwości Zdrowotnych i Parazytologii (LZBSzZiP).

2. Odpowiedzialność:

Instrukcja obowiązuje wszystkich klientów, którzy zlecają wykonanie badań w LZBSzZiP. Zleceniodawcy oraz osoby pobierające materiał do badań są zobligowani zapoznać się z niniejszą instrukcją oraz postępować w sposób niżej opisany. Pracownicy LZBSzZiP mają obowiązek zapoznać się z instrukcją i informować potencjalnych klientów o jej zawartości i trybie postępowania.

3. Zasady działania i metody:

Materiałem przeznaczonym do badań w LZBSzZiP jest krew oraz surowica uzyskiwana z pełnej krwi żyłnej. W przypadku zlecenia przez klienta badań w kierunku boreliozy lub kleszczowego zapalenia mózgu możliwe jest także wykonanie badań z próbki płynu mózgowo-rdzeniowego. W przypadku wykrywania pasożytów jelitowych materiałem do badań jest kał.

Próbki materiału przeznaczonego do badań w LZBSzZiP należy dostarczyć w możliwie jak najkrótszym czasie od momentu ich pobrania. Materiał należy dostarczyć w czasie nie dłuższym niż 2 godz. (krew pełna) i/lub 32 godz. (surowicę, płyn mózgowo – rdzeniowy, kał) od momentu poprania materiału.

UWAGA: W przypadku jakichkolwiek wątpliwości lub problemów związanych z ilością lub jakością materiału do badania prosimy o kontakt z LZBSzZiP pod nr tel. (81) 71-84-555.

W przypadku dostarczenia do Punktu Przyjmowania Próbek (PPP) materiału nie spełniającego wymagań, laboratorium może odmówić wykonania badań.

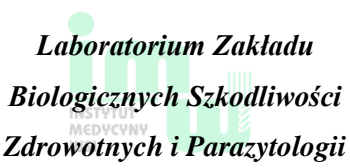
Laboratorium nie pobiera materiału do badań i nie ponosi odpowiedzialności za jego jakość przed przyjęciem do Punktu Przyjmowania Próbek.

3.1. Zalecenia dla pacjenta przed pobraniem materiału:

Pacjent nie powinien spożywać posiłku bezpośrednio przed pobraniem krwi, zaleca się co najmniej dwugodzinny odstęp czasu pomiędzy jego spożyciem a pobraniem krwi. Przed zgłoszeniem się na pobranie należy unikać intensywnego wysiłku fizycznego. Za przygotowanie pacjenta do pobrania płynu mózgowo-rdzeniowego odpowiada lekarz.

3.2 Zalecenia dla osoby pobierającej materiał:

Krew i płyn mózgowo-rdzeniowy mogą pobierać jedynie osoby odpowiednio wykwalifikowane i posiadające uprawnienia do wykonywania tych czynności. Przed pobraniem materiału należy potwierdzić tożsamość osoby badanej.

 <p>Laboratorium Zakładu Biologicznych Szkodliwości Zdrowotnych i Parazytologii</p>	Instrukcja techniczna	IT/01/ LZBSzZiP
	Pobieranie oraz przygotowanie materiału do badań	Data wydania: 2015-08-12 Strona 2 / 3

Materiał pobrany od pacjenta należy traktować jako potencjalny materiał zakaźny i postępować zgodnie z obowiązującymi przepisami. Sposób pobierania materiału nie może zmieniać jego właściwości.

Pojemnik z pobranym materiałem należy oznakować imieniem, nazwiskiem oraz numerem PESEL/dokumentu tożsamości pacjenta.

Skierowanie wypełnia osoba pobierająca materiał/lekarz. Osoba pobierająca materiał czytelnie podpisuje się na skierowaniu potwierdzając pobranie materiału zgodnie z niniejszą procedurą.

3.3 Zalecenia podczas pobierania krwi:

Krew na skrzep pobrać przy pomocy systemów zamkniętych jednorazowego użytku o objętości ok. 5 – 10 ml krwi zawierających aktywator krzepnięcia zgodnie z zaleceniami producenta. W przypadku zlecenia **panelu badań** wymagane jest dostarczenie minimum 2 ml surowicy, dla zleceń z zakresu **alergologii** minimum 4 ml surowicy.

Przygotować skierowanie na badanie (F/02/ LZBSzZiP), wypełnić wszystkie wymagane pozycje w sposób czytelny, najlepiej wielkimi literami.

Opisać czytelnie próbkę danymi osoby badanej: imię, nazwisko, numer PESEL/dokumentu tożsamości

Uwaga: Dopuszcza się dostarczenie do LZBSzZiP krwi pełnej pod warunkiem, że zostanie ona dostarczona przed upływem 2 godzin od momentu jej pobrania. W przypadku dostarczenia zbyt małej ilości próbki laboratorium może odmówić wykonania badań.

3.4 Przygotowanie surowicy:

W celu uzyskania surowicy należy:

- Pobraną krew inkubować w temperaturze pokojowej (15 - 24°C) do momentu wytworzenia skrzepu.
- Wirować próbki z krwią przy parametrach zalecanych przez producenta systemów do pobierania krwi.
- Odciągnąć surowicę i przenieść ją do plastikowej próbki ze szczelnym korkiem

Opisać czytelnie próbkę danymi osoby badanej: imię, nazwisko, numer PESEL/dokumentu tożsamości

3.5 Zalecenia podczas pobierania płynu mózgowo-rdzeniowego (PMR):

Pobrać ok. 1 ml płynu mózgowo-rdzeniowego. Płyn mózgowo-rdzeniowy pobrać do przezroczystej, jałowej próbki ze szczelnym korkiem.

3.6 Zalecenia podczas pobierania kału (badania w kierunku pasożytów jelitowych):

Badania w kierunku pasożytów jelitowych: materiałem do badań jest kał, który należy pobrać do czystych, plastikowych pojemników (tzw. kałówki) przy pomocy dołączonej łopatki. Należy pobrać porcję kału z kilku miejsc w ilości 1/3 objętości pojemnika i szczelnie go

 <p><i>Laboratorium Zakładu Biologicznych Szkodliwości Zdrowotnych i Parazytologii</i></p>	Instrukcja techniczna	IT/01/ LZBSzZiP
	Pobieranie oraz przygotowanie materiału do badań	Data wydania: 2015-08-12 Strona 3 / 3

zamknąć pokrywką. Pojemnik z próbką można dodatkowo zapakować do woreczka foliowego. Próbkę kału należy dostarczyć do badania możliwie jak najszybciej. W przypadku braku takiej możliwości, próbkę należy przetrzymywać w lodówce (temp. 4-8°C) do momentu dostarczenia do laboratorium (maks. 2-3 dni). **Nie mrozić próbki! Mrożenie dyskwalifikuje próbkę do badania.**

Zaleca się badanie 3 próbek kału pobranych w przeciągu 14 dni.

3.6 Przechowywanie materiału przeznaczonego do badań:

Próbki krwi pełnej można przechowywać w położeniu pionowym w temperaturze pokojowej do 2 godz. od momentu pobrania. Po upływie tego czasu należy je odwirować, zebrać surowicę i w tej postaci przechowywać. Próbki surowicy przechowywać i transportować do 5 dni w temperaturze chłodni (2 - 7°C), po upływie tego czasu należy je zamrozić (18 - 22°C). Próbki płynu mózgowo – rdzeniowego do 48 h od momentu pobrania należy przechowywać i transportować w temperaturze chłodni, przy dłuższym przechowywaniu i transportowaniu należy je zamrozić.

Przy braku możliwości natychmiastowego dostarczenia próbki kału do laboratorium, taką próbkę należy przetrzymywać momentu dostarczenia do badania (maks. 2-3 dni) w temp. 4-8°C (lodówka). **Nie należy mrozić próbki kału!**

4. Dokumenty związane:

Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 21.01.2009 r. (Dz. U. Nr 22, poz. 128) zmieniające rozporządzenie w sprawie standardów jakości dla medycznych laboratoriów diagnostycznych i mikrobiologicznych

Norma PN – EN ISO/IEC 17025:2005 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”

Norma PN – EN ISO 15189:2008 „Laboratoria medyczne - szczególne wymagania dotyczące jakości i kompetencji”

Transport materiału do badań IT/02/LZBSzZiP

Umowa na wykonanie badań - ZOZ F/01/LZBSzZiP

Umowa na wykonanie badań – pacjent prywatny F/02/ LZBSzZiP

Skierowanie na badania diagnostyczne w Medycznym Laboratorium Diagnostycznym Zakładu Biologicznych Szkodliwości Zdrowotnych i Parazytologii - F/03/ LZBSzZiP.